

KRÖNIKA. JOAKIM MEDIN.

© 2017-11-28 06:00

Barndomsminnen från klassamhället

Denna hetsjakt för att se ut som alla andra avslutades först när jag blev punkare.

När jag i förra helgen åkte med biståndsaktivister till nordöstra Ungern och dokumenterade hur de delade ut mat och kläder i en utblottad by, blev jag ännu en gång påmind om skillnaderna mellan de svenska och ungerska klassamhällena. I byn bodde både romer och icke-romer i fallfärdiga ruckel eller gamla stenhus. Ibland tillbringade familjemedlemmarna all tid inomhus i ett enda rum, runt en vedeldad kamin, eftersom de inte hade råd att hålla fler rum varma. Arbetslösheten var gigantisk. Och inget av detta var unikt bland Ungerns utsatta byar.

BRA JOURNALISTIK ÄR INTE GRATIS

Gillar du det vi gör?

Swisha en peng till: **123 401 876 8**

Med undantag av de omänskliga levnadsförhållanden som tiggande EU-medborgare i dag lever under i Sverige, så har inte den svenska underklassen varit just så hopplöst fattigdomstyngd på åtskilliga decennier. Alla jämförelser i nutid skulle lätt bli bisarra. Men besöket till Ungerns baksida fick mig ändå att tänka på klassklyftorna när jag själv växte upp, i ett arbetarhem.

Barndomsminnena finns där, även om de är suddiga och ibland halvt bortträngda. En sommardag när jag var åtta eller nio år och skulle besöka nöjesparken Liseberg med min bästa vän. Mina föräldrar gav mig en 100-lapp och betonade allvarligt att den inte hade frigjorts i bara en handvändning. 100-lappen räckte förstås inte till mer än några få aktiviteter och efter det fick min väns mamma betala för mig. Skamkänslorna minns jag ännu 25 år senare.

En annan sommar, några år senare. En ny bästa vän åkte med familjen på solsemester till Cypern. Jag åkte bara på husvagnssemester till en campingplats på Öland. Nästa sommar åkte han till Sunny Beach i Bulgarien – jag återvände till precis samma öländska campingplats. Dit åkte vi för det mesta och under mina 18 år i föräldrahemmet blev det bara två korta solsestrar utomlands. Även om husvagnssomrarna aldrig var dåliga, kändes de pinsamma när kompisar berättade om flygplan, hotell, taxiresor och exotiska länder.

BÄST & SÄMST

Bäst just nu: De fortsatta avslöjandena om sexuella övergrepp efter #metoo-kampanjen. Allt ska fram i ljuset. Historien visar att vi människor annars sällan lär oss någonting.

Sämst just nu: Kylan utomhus, som biter tag i mörgen och känns ännu värre i år. Ännu en anledning för oss med ett varmt hem att förstå hur privilegierade vi faktiskt är.

När vissa barndomsvänner åkte på skidsemester i de svenska fjällen eller i utlandet, stannade jag alltid hemma. Det dröjde fram till att jag studerade på universitetet innan jag för första gången stod på ett par skidor. Fy fan vad skämmigt, tänkte jag då.

”Tror du att vi är gjorda av pengar” blev den oftast återkommande frasen, när det frustrerade barnet Joakim undrade varför hans familj inte kunde göra samma saker som andra? Varför kunde han inte få likadana dyra konsumtionsvaror som vissa andra barn visade upp?

I dag har jag själv gjort en akademisk klassresa. Vägen jag har slagit in på är starkt annorlunda från den mina föräldrar följt. Kanske är det då ännu viktigare att fundera på vad upplevelsen av orättvisa och ekonomiskt underläge kan göra med en människa, i ett samhälle som hela tiden skriker: konsumera!

Jakten på statusmarkörer fanns där under hela uppväxten. Jag skulle ha ett tv-spel, eftersom andra barn hade tv-spel. Jag skulle minsann också tvunget gå klädd i dyra tröjor och byxor från Nike, Fila, Fubu och Champion. En moped vid 15-årsdagen var också ett måste, trots att jag visste att det var en förlustaffär då jag av samma statusanledning var tvungen att sälja den lagom till att jag började gymnasiet. Denna hetsjakt för att se ut som alla andra avslutades först när jag blev punkare.

Här såg jag bryggan mellan min egen uppväxt och de fattigstugor vi besökte i nordöstra Ungern. Husen var mycket slitna, smutsiga, råkalla och hade hål i väggar och tak. Vatten fick man fortfarande hämta från gammaldags handpumpar ute vid väggkanten. Men i varje hem där det fanns snart vuxna tonåringar, höll de sina egna smartphones i händerna.

Fattigdomen har sällan varit så vidrig.

[JOAKIM MEDIN \(MAILTO:JOAKIM.MEDIN@ETC.SE\)](mailto:JOAKIM.MEDIN@ETC.SE)

[Tweeta \(https://twitter.com/share\)](https://twitter.com/share)

[Mejla \(mailto:?subject=ETC-TIPS%3A%20Barndomsminnen%20fr%C3%A5n%20klassamh%C3%A4llet&body=H%C3%A4r%20%C3%A4r%20en%20artikel%20jag%20vill%20tipsa%20dig%20om%3A%20https%3A// uppsala.etc.se/kronika/barndomsminnen-fran-klassamhallet\)](mailto:?subject=ETC-TIPS%3A%20Barndomsminnen%20fr%C3%A5n%20klassamh%C3%A4llet&body=H%C3%A4r%20%C3%A4r%20en%20artikel%20jag%20vill%20tipsa%20dig%20om%3A%20https%3A// uppsala.etc.se/kronika/barndomsminnen-fran-klassamhallet)

[Skriv ut](#)